

ОСОБЛИВОСТІ РИЗИК-МЕНЕДЖМЕНТУ В СУЧАСНИХ УМОВАХ ДІЯЛЬНОСТІ БІЗНЕСУ

Ризик – це завжди вірогідність виникнення певної події або очікуваний вплив на діяльність фірми, а також невизначеність фінансових результатів у майбутньому. Основною метою системи ризик-менеджменту є не усунення власне факторів виникнення ризику, а створення механізму із забезпечення ефективної діяльності бізнесу в умовах ризиків та загроз, які відіграють істотне значення у процесі прийняття рішень. Ризик-менеджмент передбачає створення більш гнучкої системи оптимального використання всіх ресурсів підприємства у результаті раціонального та найбільш оптимального керівництва, що дозволить зменшувати негативний вплив від появи будь-яких ризиків, забезпечуючи сталий розвиток бізнесу.

Виходячи з цього, слід виділити основну властивість ризику – має місце лише по відношенню до майбутнього і нерозривно пов'язаний з прогнозуванням і плануванням. Слово «ризик» в буквальному перекладі означає «прийняття рішення, результат котрого невідомий» [1].

Факторна класифікація ризиків містить три категорії ризиків:
загальні ризики бізнес-середовища;
промислові ризики;
ризики на рівні підприємства.

До загальних ризиків відносять політичні, економічні, соціальні та екологічні.

Промислові ризики включають ризики пов'язані з витратами, товарами й конкурентами. Ризик витрат – це невизначеність щодо сукупності майбутніх витрат організації в процесі своєї діяльності. Товарний ризик передбачає зміну пропозиції на товар що виробляє організація. Ризики що пов'язані з конкурентним середовищем – це динамічний розвиток конкурентів що не дає змогу досконало враховувати місце на ринку з часом [2].

Ризики на рівні підприємства включають в себе конфлікти всередині організації, зацікавленість персоналу в роботі, брак сировини, безпека працівників, забруднення середовища тощо [3].

На сьогоднішній день теорія управління ризиком розглядається як цілісна система знань, що характеризуються логічною залежністю і взаємозв'язком між доходами і фінансовою стійкістю в певних межах ризику для досягнення цілей економічних суб'єктів.

До методології аналізу і оцінки ризиків мають містити наступні складові й повинні бути висвітлені такі питання:

визначення і оцінка можливих ризиків;
концепція управління ризиками;
шляхи мінімізації ризиків.

На першому етапі роботи необхідно визначити фактори, що обумовлюють певний рівень кожного виду ризику, який потребує оцінки, та ризикованість діяльності підприємства в цілому. Визначення ризик-факторів здійснюється на основі вивчення організації господарсько-фінансової діяльності з точки зору ймовірності виникнення ризикових подій.

Фактори господарського ризику – це такі характеристики ситуації прийняття господарського рішення, які впливають на шанси й величину небажаного відхилення від цілі господарської діяльності [1]. Тобто, ризик-фактори у вузькому розумінні –це небажане відхилення від запланованого результату.

На другому етапі роботи необхідно скласти фактор-карту оцінки ризиків, встановивши відповідність між характером дії факторів та рівнем ризику, що характеризує

рівень ризику якісно, описує дію кожного фактору при певному рівні ризику та встановлює кількісну (бальну) оцінку виявлених ризиків. Загальний ступінь ризику визначається як сума балів, якими оцінені всі фактори, що обумовлюють даний вид ризику [4].

На третьому етапі роботи, використовуючи розроблену попередньо фактор-карту, здійснюємо узагальнену оцінку дії усіх факторів ризику на даному підприємстві (по групах ризику, етапах робіт та сукупності ризик-факторів).

В результаті розробки концепції управління ризиками необхідно чітко визначити, які конкретно установки (ухилення, зменшення, оптимізація, прийняття, передачі, розподілу) будуть використовуватись підприємством для вибору дій, спрямованих на мінімізацію можливих ризиків [5].

Насамкінець необхідно додати, що запропонована процедура оцінки ризиків в бізнес-плануванні носить постійно діючий циклічний характер, що підтверджується наявністю зворотного зв'язку в запропонованому алгоритмі. Циклічність процедури оцінки є об'єктивною необхідністю в зв'язку з постійними змінами оточуючого середовища функціонування підприємства, які вимагають швидкого реагування (адаптації) на зміну ситуацій і вироблення адекватних дій.

Список використаних джерел

1. Семенова К.Д., Тарасова К.І. Ризики діяльності промислових підприємств: інтегральне оцінювання: монографія. Одеса: ФОП Гуляєва В.М., 2017. 234 с.

2. Грачов В.І., Коюда Т.П. Класифікація ризиків та управління ними. *Фінанси України*. 2002. № 10. С. 56–61.

3. Вербіцька І.І. Ризик-менеджмент як сучасна система управління ризиками підприємницьких структур. *Сталий розвиток економіки: Міжнародний науково-виробничий журнал*. 2013. № 5 (22). С. 282–291.

4. Фірма в умовах глобальної нестабільності: виклики, можливості та ризики нової економіки: монографія / В.А. Вергун, О.І. Ступницький, І.І. Черленяк [та ін.]; за заг. ред. д-ра держ. упр. І.І. Черленяка. Ужгород: ПП «АУТДОР – ШАРК», 2015. 460 с.

5. Старенька О. Оцінка ризиків як компонент системи внутрішнього контролю підприємства. *Науковий вісник Одеського національного економічного університету. Одеса: Одеський національний економічний університет*. 2019. № 9–10 (272–273). С. 127–145. URL: <http://n-visnik.oneu.edu.ua/collections/2019/272-273/pdf/127145.pdf>

УДК 330

Логвиненко Л., студентка

*Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
(м. Полтава, Україна)*

УПРАВЛІННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАТИВНИМИ ПРОЦЕСАМИ В ПЕРІОД КРИЗИ

Глобальні кризи створюють складні економічні та соціальні умови, що потребують використання інноваційних підходів у комунікаціях та менеджменті. При цьому динамічні процеси цифровізації сприяють розширенню інформаційного простору, створюючи нові інформаційні продукти, покращує співпрацю між різними організаціями, значно пришвидшуючи та спрощуючи пошук інформації та обмін нею. Зміни в господарських процесах, переорієнтація з виробництва товарів на надання послуг та глобалізація економіки – одні з найбільш фундаментальних ознак розвитку нового типу суспільства.

Інформаційні технології значно змінили спосіб взаємодії між людьми та організаціями. Успішний інформаційно-комунікативний менеджмент потребує розуміння нових технологій та їх впливу на спілкування. Сучасні інформаційні технології дозволяють комунікувати в режимі реального часу, сприяють збереженню інформації та зменшенню помилок в її